

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Доброволен пенсионен фонд
„ЦКБ – Сила”

31 декември 2016 г.

Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила”
Финансов отчет
31 декември 2016 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4

ОТЧЕТ
ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ДОБРОВОЛЕН
ПЕНСИОНЕН ФОНД „ЦКБ - Сила“ ПРЕЗ 2016 год.

А. ОСИГУРИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Общият брой на осигурените в Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ - СИЛА“ (Фонда) лица към 31.12.2016 год. е **53 568**, което е с **899** души повече спрямо 31.12.2015, когато са били **52 669**. Броят на осигурителни партиди по групови договори е **46 146**, а по индивидуалните договори – **16 354**.

През годината новоосигурените лица са **2 368**, като по групови договори са открити **1 651** осигурителни партиди, а по индивидуални – **1 365**. Новоосигурени прехвърлени от други фондове са **38** души, като **17** души са прехвърлили във фонда работодателски осигурителни вноски от друг пенсионен фонд, а **26** души – лични вноски.

Средният месечен размер на личните вноски през годината е **48.73** лв., а на вноските от работодател е **38.13** лв.

От началото на годината до 31.12.2016 год. са изплатени еднократно суми на **1 550** лица, след придобиване на право на пенсия, и на **1 722** осигурени – преди настъпване на осигурителен случай.

78 души са напуснали, като са прехвърлили средства в други фондове, управлявани от други дружества. От тях **16** са по лични договори, а **70** – по работодателски.

Броят на пенсионерите към 31.12.2016 год. е **113**. Средният размер на изплащаните месечни пенсии за 2016 г. е **108.49** лв.

№ по РЕД	ПОКАЗАТЕЛ	Брой
1.	ОСИГУРЕНИ ЛИЦА КЪМ 31.12.2016 ГОД.	53 568
1.1.	ОП С ЛИЧНИ ВНОСКИ – АКТИВНИ	6 096
1.2.	ОП С ЛИЧНИ ВНОСКИ - СПРЯНО ПЛАЩАНЕ	10 258
1.3.	ОП С РАБОТОДАТЕЛСКИ ВНОСКИ – АКТИВНИ	10 351
1.4.	ОП С РАБОТОДАТЕЛСКИ ВНОСКИ - СПРЯНО ПЛАЩАНЕ	35 795
2.	НОВООСИГУРЕНИ ЛИЦА	2 368
2.1.	Нови ОП с лични вноски	1 365
2.2.	Нови ОП с работодателски вноски	1 651
3.	ПРЕХВЪРЛЕНИ ОСИГУРЕНИ ЛИЦА ОТ ДРУГ ФОНД	38
3.1.	ПРЕХВЪРЛЕНИ С ЛИЧНИ ВНОСКИ	26
3.2.	ПРЕХВЪРЛЕНИ С РАБОТОДАТЕЛСКИ ВНОСКИ	17
4.	ПЕНСИОНЕРИ КЪМ 31.12.2016 ГОД.	113
5.	ЕДНОКРАТНО ИЗПЛАТЕНИ ПРИ НАСТЪПИЛ ОСИГУРИТЕЛЕН СЛУЧАЙ	1 550
6.	ОСИГУРЕНИ ЛИЦА ПРЕДСРОЧНО ИЗТЕГЛИЛИ СУМИ	1 722
7.	ПРЕХВЪРЛЕНИ В ДРУГИ ФОНДОВЕ	78
7.1.	ПРЕХВЪРЛЕНИ С ЛИЧНИ ВНОСКИ	16
7.2.	ПРЕХВЪРЛЕНИ С РАБОТОДАТЕЛСКИ ВНОСКИ	70
№ по РЕД	ПОКАЗАТЕЛ	лв.
1.	СРЕДЕН РАЗМЕР НА ЛИЧНА ВНОСКА	48.73
2.	СРЕДЕН РАЗМЕР НА РАБОТОДАТЕЛСКА ВНОСКА	38.13
3.	СРЕДЕН РАЗМЕР НА МЕСЕЧНА ПЕНСИЯ	108.49

Б. ФИНАНСОВА И ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

I. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА.

Към 31.12.2016 год. постъпленията във фонда са в размер на 10 691 хил. лв. От тях 6 932 хил. лв. са постъпления от осигурителни вноски. От други пенсионни фондове са получени 87 хил. лв., а положителния доход от инвестиране на средства на пенсионния фонд е 3 672 хил. лв. През годината са изплатени: пенсии в размер на 128 хил. лв., на осигурени лица придобили право на пенсия – 2 433 хил. лв., на наследници на починали осигурени лица - 125 хил. лв., на наследници на пенсионери - 1 хил. лв. а изтеглените средства от осигурени лица преди придобиване право на пенсия са в размер на 1 021 хил. лв. Прехвърлените средства към други фондове са 148 хил. лв.. Начислените такси и удръжки за Дружеството са в общ размер на 534 хил. лв., от тях: 181 хил. лв. удръжки от осигурителни вноски, 330 хил. лв. инвестиционна такса, 12 хил. лв. встъпителна такса и 11 хил. лв. други такси. Стойността на нетните активи към 31.12.2016 год. е 75 760 хил. лв. Увеличението спрямо 2015 год. е 6 200 хил. лв. или 8,91 %.

ДИНАМИКА В НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

№ по ред	Наименование	ДФ		
		2016	2015	Сравн. Сума
I	Нетни активи в началото на периода	69 560	65 009	4 551
II	Увеличения	10 691	9 773	918
1	Постъпления от осигурителни вноски	6 932	6 351	581
2	Прехвърлени средства от други пенсионни фондове	87	181	-94
3	Доход от инвестиране на средства	3 672	3 241	431
4	Преведени лихви от НАП	0	0	0
5	Други увеличения	0	0	0
III	Намаления	4 491	5 222	731
1	Изплатени пенсии	128	113	-15
2	Изплатени средства еднократно или разсрочено на осигурени лица, придобили право на пенсия	2 433	3 157	724
3	Изтеглени средства от осигурени лица	1 021	931	-90
4	Изплатени средства на наследници	126	162	36
5	Прехвърлени средства на други пенсионни фондове	148	286	138
6	Преведени средства на НОИ	0	0	0
7	Средства за държавния бюджет	101	92	-9
8	Прехвърлени средства към пенсионния резерв	0	0	0
9	Изплатени такси на дружеството, в т.ч.	534	481	-53
	- удръжки от осигурителни вноски	181	173	-8
	- инвестиционна такса	330	292	-38
	- встъпителна такса	12	6	-6
	- други такси	11	10	-1
IV	Нетни активи в края на периода	75 760	69 560	6 200

II. ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА

Изминалата 2016 година бе изключително динамична за всички класове активи. Редица събития оказаха влияние, както на капиталовите и дългови пазари, така и на валутните пазари и пазарите на суровини. Водещи събития бяха референдумът за излизане на Великобритания от Европейския съюз, президентските избори в САЩ и изборът на Доналд Тръмп за Президент. Запази се тенденцията на противоположни политики от страна на Федералния резерв и Европейската централна банка, започнала в края на 2015 година, когато Федералният резерв на САЩ затегна паричната си политика и за пръв път от 9 години вдигна основния си лихвен процент от исторически ниското му ниво с 25 базисни пункта. През 2016 година ФЕД продължи да затяга паричната си политика с ново повишение на лихвените нива с четвърт процент, докато ЕЦБ продължи да поддържа ниските лихви и да изкупува активи. Отражение на инвестиционните портфейли даде и ръстът на доходността по държавните дългове.

В Европа с най- добро представяне на борсите и водещ в края на годината индекс е FTSE 100–UK, който приключи на нива от 7 142.83 пункта или ръст от 14.43%. Немският индекс DAX приключи годината на нива от 11 481.06 пункта или с ръст от 6.87%. Френският индекс CAC 40 отчете ръст от 4.86% и завърши годината на ниво от 4 862.31 пункта. Причините за значително ограничаване ръст в Европа, с изключение на Великобритания, могат да се търсят в задълбочилата се бежанска криза и терористични актове. Рисковете пред еврозона също ограничиха ръстовете на водещите европейските индекси, за разлика от евтиния паунд, който пък подкрепи ръста на борсата във Великобритания.

Водещи индекси в САЩ записаха силни ръстове като S&P 500 завърши годината при ниво 2 238.83 пункта или повишение от 9.54%, а DJIA достигна ниво от 19 762.60 пункта или ръст от 13.42% спрямо предходната 2015 г. За силният ръст на щатските индекси допринесе изборът на новият президент и политиките, които той обяви, че ще предприеме – данъчни облекчения, фискални стимули, премахване на определени регулации и пр.

На фона на всички тези събития в международен мащаб, много добра година с ръст отчита и БФБ – София АД. И четирите борсови индекса приключиха на положителна територия като SOFIX отчете ръст от 27.24%, достигайки ниво от 586.43 пункта, последван от BGBX40 с ръст от 19.91% и BG TR 30 с ръст от 19.64%. На фона на трите индекса, единствено BG REIT, остана по-скромен в представянето си като приключи годината с ръст от 11.42% и стойност от 459.19%. През годината стартира публичната търговия с първия борсово търгуван фонд Expat Bulgaria SOFIX UCITS ETF.

През месец март на 2016 г. България изтегли заем на международните финансови пазари, чрез две нови емисии еврооблигации съответно:

-BG2023 – с падеж 21.03.2023 и купон – 1,875% - ISIN - XS1382693452

-BG2028 – с падеж 21.03.2028 и купон – 3,00% - ISIN - XS1382696398

Тези емисии се приеха добре от капиталовите пазари, цените им се покачиха с около 1,5%, но без особен ентузиазъм от чуждите играчи.

ИНДЕКСИ: БЪЛГАРИЯ, ЕВРОПА И САЩ

Индекс	31.12.2016	31.12.2015	Изменение (%)
SOFIX	586.43	460.90	27.24%
BGBX 40	111.30	92.82	19.91%
BG REIT	108.11	97.03	11.42%
BG TR 30	459.19	383.82	19.64%

FTSE 100 -UK	7 142.83	6 242.32	14.43%
DAX - Germany	11 481.06	10 743.01	6.87%
CAC 40- France	4 862.31	4 637.06	4.86%
ATX-Austria	2 618.43	2 396.94	9.24%
AEX-Amsterdam	483.17	441.82	9.36%
Euro STOXX50 Pr	3 290.52	3 267.52	0.70%
DJIA - USA	19 762.60	17 425.03	13.42%
SP 500 - USA	2 238.83	2 043.94	9.54%

Общата пазарна капитализация на българския капиталов пазар в края на 2016 г. е 9,7 млрд. лв., което е с 12.75% повече спрямо предходната година. Оборътът на БФБ-София АД през изминалата година се е повишил с 1.27% до 416 млн. лв., а броят на сделки на регулиран пазар са 58 442 броя спрямо 60 047 за предходната година.

ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ (ЛВ.)

Основен пазар	Декември 2016	Декември 2015	Изменение (%)
Сегмент акции Premium	1 720 273 070	1 240 053 800	38.73%
Сегмент акции Standard	5 766 616 661	5 543 643 166	4.02%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	579 266 050	537 937 821	7.68%
Алтернативен пазар			
Сегмент акции	1 255 698 499	929 047 233	35.16%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	360 663 725	336 737 374	7.11%
ОБЩО:	9 682 518 004	8 587 419 394	12.75%

През 2016 год. при инвестирането на средствата на Фонда усилията ни бяха насочени към постигането на оптимално равнище на доходност от активите, при минимална до средна степен на риск. В търсенето на инвестиционни възможности се ръководихме от принципите, залегнали в Кодекса за социално осигуряване, а именно надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Инвестициите бяха насочени както към ценни книжа, търгувани на международните пазари, така и сделки на българския капиталов пазар, сделки с ДЦК, емитирани от Министерство на финансите, държави членки, държави посочени в наредба на Комисията и централните им банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ.

В края на 2016 год., **ДЕЛЪТ В ДЦК И ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА**, издадени или гарантирани от държави членки, държави посочени в наредба на Комисията и централните им банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ е в размер на 34,42% от активите на Фонда. Фонда участва в провежданите от БНБ аукциони на ДЦК, емитирани от Министерство на финансите на Република България. На международните пазари активно търгувахме с дългови ценни книжа с различен матуритет, в щатски долари и евро, издадени от Европейската Инвестиционна Банка, книжа с емитент Република Словения, Румъния, Унгария, Полша, Латвия, както и книжа, гарантирани от австрийската държава.

Инвестициите общо в **КОРПОРАТИВНИ ОБЛИГАЦИИ**, емитирани както от български, така и от чужди емитенти са в размер на 10,96% от активите на Фонда. През годината участвахме в записването на обезпечени корпоративни облигации, предложени на частно пласиране по чл.176, ал.1, т.9 от КСО с емитент Енерго-Про Варна АД. На международните пазари, активно търгувахме с корпоративни облигации. Закупени бяха облигации с емитент Република Албания, както и дългови ценни книжа емитирани от Republic of Montenegro.

Делът в АКЦИИ – БЪЛГАРСКИ И ЧУЖДЕСТРАННИ, включително акции на дружества със специална инвестиционна цел към края на отчетния период е в размер на 34,45% от активите на Фонда. Предвид

силната волатилност на пазарите и възходящото представяне на акциите през годината, отварянето на нови позиции бе насочено към първокласни европейски акции с добра дивидентна доходност на компании от Германия, Франция, Холандия и Белгия, като BOSKALIS WESTMINSTER, ICADE S.A., DEUTSCHE POST AG, BOUYGUES SA, PROXIMUS S.A., LINDE AG, BAYER AG, CARREFOUR SA, PHILIPS N.V., ONTEX GROUP NV, SANOFI S.A., DEUTSCHE EUROSHOP AG, KLEPIERRE, BEFIMMO, DANONE, BPOST SA., BASF SE, MERCK KGAA, RTL GROUP и пр.

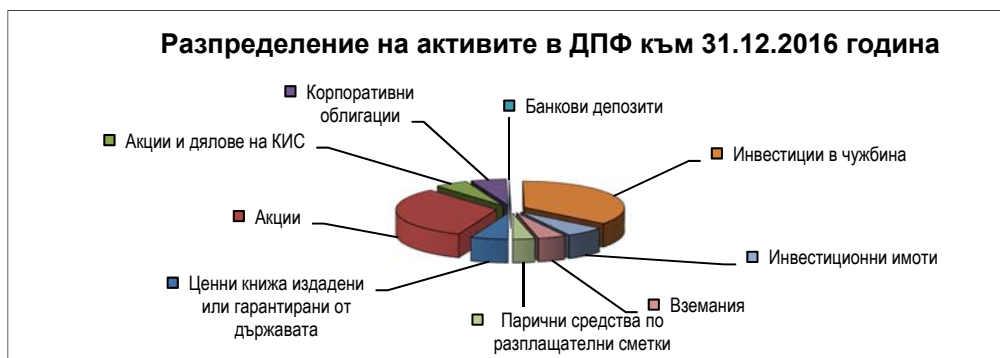
Делът на **КИС** включително чужди е в размер на 5,83% от активите на Фонда. Записани бяха дялове в ДФ "Конкорд Фонд - 1 Акции и облигации", ДФ "Конкорд Фонд - 2 Акции", . Затворена бе експозицията към някои съществуващи в портфейлите на фондовете КИС като ДФ РАЙФАЙЗЕН КОНСЕРВАТИВЕН ФОНД БЪЛГАРИЯ. На международните пазари активно търгувахме с ETFs, базирани на акции от европейски компании - Ishares DAX DE, Ishares AEX, LYXOR UCITS ETF BEL 20 TR.

Към края на 2016 год. инвестициите в **НЕДВИЖИМИ ИМОТИ** са в размер на 6,33% от активите на Фонда.

	Наименование на актива	ДФФ					
		2016		2015		Разлика	
		Сума	%	Сума	%	Сума	%
1	Ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	4 605	6.05	4 319	6.18	286	-0.13
2	Акции	24 758	32.53	22 333	31.97	2 425	0.56
3	Акции и дялове на КИС	4 115	5.41	4 339	6.21	-224	-0.80
4	Корпоративни облигации	4 355	5.72	4 894	7.01	-539	-1.28
5	Банкови депозити	0	0.00	558	0.80	-558	-0.80
6	Инвестиции в чужбина	27 353	35.94	23 594	33.78	3 759	2.17
7.1	ЦК издадени или гарантирани от държави членки, централните им банки, държави посочени в наредба на КФН, от ЕЦ и/или ЕИБ	21 587	28.37	19 840	28.40	1 747	-0.03
7.2	Акции	1 464	1.92	1 352	1.94	112	-0.01
7.3	Акции и дялове на КИС	316	0.42	238	0.34	78	0.07
7.4	Корпоративни облигации	3 986	5.24	2 164	3.10	1 822	2.14
7	Инвестиционни имоти	4 817	6.33	5 072	7.26	-255	-0.93
8	Вземания	3 398	4.47	2 393	3.43	1 005	1.04
9	Парични средства по разплащателни сметки	2 697	3.54	2 354	3.37	343	0.17
	Общо	76 098	100.00	69 856	100.00	6 242	0.00

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ

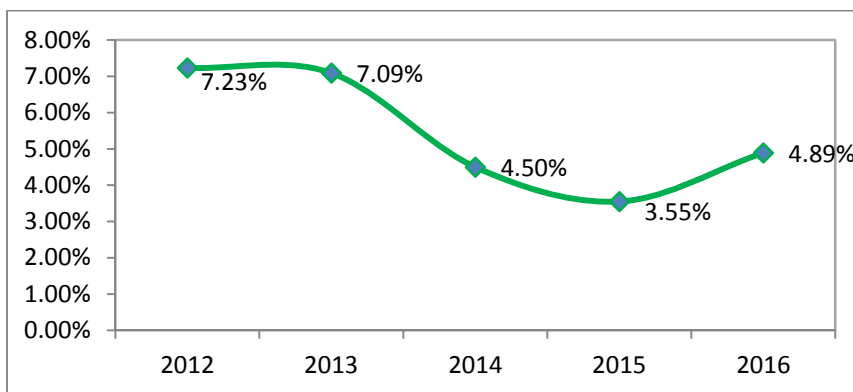
През отчетния период при инвестирането на средствата и управлението на портфейла продължихме стриктно да спазваме нормативните изисквания на Кодекса за социално осигуряване.

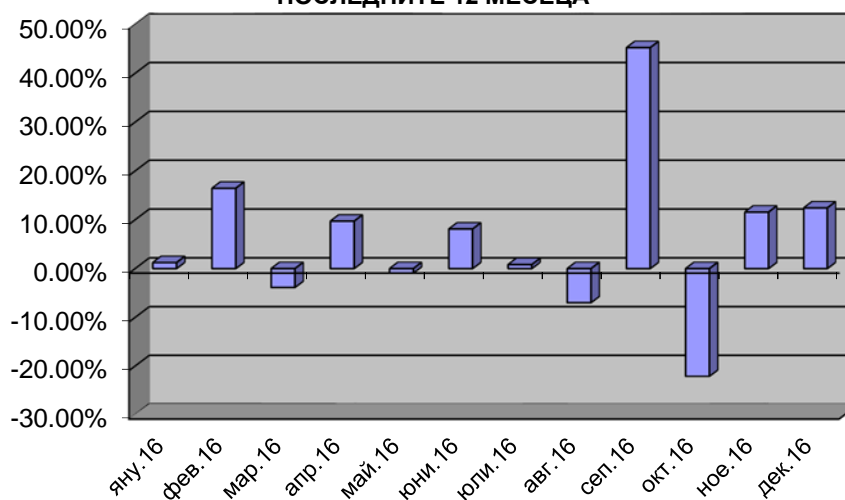
IV. Доходност на активите

Доходността от управление на активите за пет годишен период 2012 - 2016 год. на годишна база е следната:

ФОНД	2012	2013	2014	2015	2016
ДОБРОВОЛЕН ПФ	7.23%	7.09%	4.50%	3.55%	4.89%

ДОХОДНОСТ НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД "ЦКБ - СИЛА" ЗА ПОСЛЕДНИТЕ 12 МЕСЕЦА

V. ПОЛИТИКА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ИНВЕСТИЦИИТЕ НА ФОНДА

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОАД в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират съгласно утвърдената от ПОАД и Фонда инвестиционна политика. Вследствие на използването на финансови инструменти Фонда е изложен на различни видове риск, които ПОАД управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

1. Пазарен риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

За избягване на риска от концентрация, ПОАД се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

2. Кредитен риск

При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-емитенти на ценни книжа, в които са инвестирани средства на осигурените лица, е висок. Налице са, както ликвидни проблеми, които възпрепятстват нормалното погасяване на дължимите лихви и/или главници по издадените облигации, така и влопени финансови показатели, отнасящи се до рентабилността и финансовата задлъжнялост на емитентите. Общо дълговите ценни книжа представляват 45.38% от активите, като 45.07% от тях са обезпечени и 0.31% необезпечени.

3. Ликвиден риск

ПОАД и Фондът следват задълженията за ликвидност произтичащи от раздел III на Наредба № 10.26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОАД следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

ПОАД наблюдава и измерва ликвидния риск на база историческите входящи и изходящи парични потоци и изготвяната ежедневно пет-дневна прогноза за паричните потоци, свързани с

дейността. На база на този анализ, ПОАД определя минимален праг на ликвидни парични средства и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица от лицето отговорно за управлението на риска и лицето от специализираната служба за вътрешен контрол, определено да следи за спазване на изискванията на Наредба № 10.26.11.2003 г. на КФН. Отговорните лица са Изпълнителните директори, инвестиционния консултант и Съвета по инвестициите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

В. ПЕРСПЕКТИВИ И ЦЕЛИ

Усилията полагани от ръководството на Дружеството за развитие на доброволното пенсионно осигуряване дават резултат. През 2016 год. новоосигурените лица са 2 368, като по групови договори са открити 1 651 осигурителни партии, а по индивидуални – 1 365, докато година по рано новоосигурените лица са 1 687, като по групови договори са открити 1 197 осигурителни партии, а по индивидуални – 1 174. Особено важен е факта, че съгласно оповестените от КФН предварителни данни за дейността, само три доброволни пенсионни фонда регистрират увеличение на брутните постъпления от осигурителни вноски през годината в сравнение с предходната година, като в абсолютна сума (581 хил. лв.) и като процент управляваният от нас Фонд е на първо място.

Основна цел пред ръководството на ПОАД „ЦКБ - Сила“ АД през 2016 год. ще бъде запазване и увеличаване на пазарния дял на Фонда в контекста на променената конкурентна среда. Това ще бъде много важно за да се предотврати намаляване, както на активите на фондовете, така и на броя на осигурените лица. Усилията ни ще бъдат насочени към адекватно инвестиране на средствата на осигурените лица в зависимост от условията на финансовия пазар не само в България, а в световен аспект, с оглед постигането на по-добра доходност при разумни нива на риска.

Изпълнителни директори на ПОАД „ЦКБ – Сила“ АД:

САВА СТОЙНОВ

ГЕОРГИ ТОДОРОВ

КИРИЛ ЧЕРВЕНКОВ

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
Т (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: Управляващите
Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ - Сила ”
Гр. София

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ - Сила ”** („Фонда“), съдържащ, отчета за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2016 г., отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2016 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за

счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания; и
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която той функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Мариана Михайлова
Регистриран одитор отговорен за одита

Владислав Михайлов
Регистриран одитор отговорен за одита

24 март 2017 г.
гр. София

Отчет за нетните активи в наличност за доходи

	Пояснение	2016 ’000 лв	2015 ’000 лв
Активи			
Инвестиционни имоти	5	4 817	5 072
Финансови активи, отчитани по справедливата стойност в печалбата или загубата	6	65 186	60 037
Вземания свързани с инвестиции	7	3 398	2 393
Парични средства	8	2 697	2 354
Общо активи		76 098	69 856
Пасиви			
Задължения към свързани лица	13.2	97	76
Задължения свързани с инвестиции	10	218	200
Данъчни задължения		23	20
		338	296
Нетни активи в наличност за доходи	9	75 760	69 560

Съставил: _____
 /Димитър Молдов/

Изпълнителен директор: _____
 / Сава Стойнов /

Дата: 17.03.2017 г.

Изпълнителен директор: _____
 / Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2017 г.:

Марий Апостолов
 Управител

Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Граф-Теритон ООД
 Одиторско дружество

Владислав Михайлов
 Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Печалби за финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	11	3 639	3 229
Печалба от инвестиционни имоти	5	33	12
Печалба от инвестиране на средствата на фонда		3 672	3 241
Вноски за осигурени лица	9	6 932	6 351
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	9	87	181
Увеличения, свързани с осигурителни вноски		7 019	6 532
Изплатени суми по осигурителни и пенсионни договори	9	(3 809)	(4 455)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	9	(148)	(286)
Удръжки и такси за ПОАД	12	(534)	(481)
Намаления, свързани с осигурителни вноски		(4 491)	(5 222)
Увеличение, нетно		6 200	4 551
Нетни активи в наличност в начало на периода	9	69 560	65 009
Нетни активи в наличност в края на периода	9	75 760	69 560

Съставил:

/Димитър Моллов/

Изпълнителен

директор:

/ Сава Стойнов /

Дата: 17.03.2017 г.

Изпълнителен

директор:

/ Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2017 г.:

Марий Апостолов

Управител

Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Гранд Торнтон ООД

Одиторско дружество

Владислав Михайлов
 Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016 ’000 лв	2015 ’000 лв
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица и пенсионери		6 932	6 351
Плащания, свързани с осигурени лица и пенсионери		(3 708)	(4 363)
Платени такси на ПОАД, нето	13.1	(513)	(438)
Постъпления от други пенсионни фондове		87	181
Плащания към други пенсионни фондове		(148)	(286)
Плащания за данъци, нето		(160)	(30)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		2 490	1 415
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденди		1 840	1 749
Придобиване на финансови активи		(12 983)	(14 677)
Постъпления от продажба на финансови активи		8 636	10 086
Плащания, свързани с инвестиционни имоти		(37)	(566)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти		388	21
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(2 156)	(3 387)
Печалба от валутна преоценка на парични средства		9	216
Нетно увеличение/ (намаление) на пари и парични еквиваленти		343	(1 756)
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	8	2 354	4 110
Пари и парични еквиваленти в края на периода	8	2 697	2 354

Съставил: _____
 /Димитър Молдов/

Изпълнителен директор: _____
 / Сава Стойнов /

Дата: 17.03.2017 г.

Изпълнителен директор: _____
 / Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 24.03.2017 г.:

Марий Апостолов
 Управител

Мариана Михайлова
 Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Владислав Михайлов
 Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията на страници от 4 до 51 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” (Фондът) е регистриран по ф.д. № 13906/2000 г. на Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представлява при взаимоотношенията си с трети лица заедно от г-н Сава Стойнов и г-н Георги Тодоров или от г-н Сава Стойнов и г-н Кирил Червенков, представляващи ПООД „ЦКБ – Сила” АД.

Управителният съвет на ПООД „ЦКБ – Сила” АД е в състав:

Кирил Николов Червенков
Георги Тодоров Тодоров
Янка Крумова Такева
Александър Богомилов Величков
Сава Маринов Стойнов

Надзорният съвет на ПООД „ЦКБ – Сила” АД е в състав:

" ЦКБ ГРУП" ЕАД
Александър Димитров Керезов
Валентин Василев Златев
Николай Димитров Борисов
Миролюб Панчев Иванов

ДАОН е дала съгласие №08/26.10.2000 г. за вписване на Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” в съда.

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представлява.

Фондът няма служители.

Осигурителни и пенсионни договори

Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” извършва допълнително доброволно пенсионно осигуряване за лична допълнителна доброволна пенсия. Покритите осигурителни случаи са: старост, инвалидност и смърт. Всяко физическо лице, навършило 16 години, може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано. Пенсионните схеми, които се предлагат, са разработени на предварително определени осигурителни вноски.

Осигурителните вноски за доброволно осигуряване могат да бъдат за сметка на самото лице и/или работодател и/или друг осигурител.

Отделните пенсионни схеми са:

- индивидуална пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на осигуреното лице;
- колективна пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на друг осигурител или работодател.

Допълнителните пенсии са пожизнени и срочни, по избор на осигуреното лице, като вида на пенсията и срока на нейното получаване се посочват в пенсионния договор при придобиване на право на допълнителна пенсия.

Плащанията са под формата на:

- допълнителни пенсии за старост и инвалидност;
- еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида;
- изплащане на наследствена пенсия;
- еднократно или разсрочено изплащане на наследниците на остатъка от средствата по индивидуалната партида на осигурените лица или пенсионера.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици.

Право на допълнителна пенсия може да се придобие и чрез внасяне на еднократни вноски, като техният размер се определя на базата на актуарски разчети.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор”.

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигурения;
- когато осигуреното лице прехвърли в полза на трето лице или друг пенсионен фонд цялата сума, натрупана в неговата индивидуална партида;
- при изтегляне на цялата сума, натрупана по неговата индивидуална партида.

Доходността от инвестирането на активите на Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” за периода 30.12.2014 г. - 30.12.2016 г. е 4.21 % на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за ДПФ „ЦКБ – Сила” за 2016г.	’000 лв
Постъпили вноски през периода	6 932
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	87
Удържани такси и комисионни	534
Доход за разпределение	3 672
Всичко активи	76 098
Задължения към осигурени лица и пенсионери	75 760

2. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (’000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда Ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фондът:

- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСФО 11 „Съвместни ангажименти” (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

- МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения 2012 - 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които се очаква да имат ефект върху финансовия отчет на Фонда, са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

Ръководството на Управляващото дружество очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Фонда е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет, но все още не е възможно да предостави количествена информация. На този етап следните области са с очакван ефект:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Фонда следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани;
- инструментите на собствения капитал няма да могат да бъдат оценявани по себестойност намалена със загуби от обезценка. Вместо това всички тези инвестиции ще бъдат оценявани по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност ще бъдат представени в текущата печалба или загуба.
- обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно вземания на Фонда
- ако Фондът продължава да избира оценяването на определени финансови пасиви по справедлива стойност, промените в справедливата стойност ще бъдат признати в другия всеобхватен доход до степента, до която тези промени се отнасят до собствения кредитен риск на Фонда.

МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности във връзка с управлението на риска по-добре във финансовите отчети.

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

Ръководството на Управляващото дружество е в процес на анализиране на възможните ефекти от влизането в сила на гореописаните стандарти, като към момента не може точно да прогнозира изменението в сумите във финансовия отчет на Фонда, което ще възникне след влизането им в сила.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Фонда:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС;
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС;
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС;
- МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС;
- МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС;
- МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- Годишни подобрения МСФО 2014 - 2016 г. Те засягат 3 стандарта, за всеки от които е определена отделна дата на влизане в сила, както следва:
 - МСФО 1 „Прилагане за първи път на МСФО“ – в сила от 1 януари 2018г., все още не е приет от ЕС;

- МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия“ – в сила от 1 януари 2017г., все още не е приет от ЕС;
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ – в сила от 1 януари 2018г., все още не е приет от ЕС.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.3. Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

4.4. Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивидента.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

4.5. Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи към датата на тяхното възникване.

4.6. Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели;
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти;
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите,

когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

4.7. Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи, с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Фондът го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Фондът загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на такъв.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по

- среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0.01 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на обявената в борсовия бюлетин най-висока цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува";
- ако не може да се определи цена по реда на предходните две разпоредби, оценката се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден;
- Метод: Оценка на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване:
 - по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПООД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник – председателя за това;
 - в случаите на изчисляване и обявяване на повече от една цена за обратно изкупуване на една акция/дял в зависимост от различни условия (срока, в рамките на който е държана акцията/дяла и др.), оценката се извършва по последната определена и обявена от дружеството цена на обратно изкупуване, която съответства на условията, на които отговарят притежаваните от пенсионния фонд акции/дялове на инвестиционното дружество/ договорния фонд;
 - в случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, ПООД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това.
- В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни.

- При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:
 - метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог;
 - метод на нетната балансова стойност на активите;
 - метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга. Когато даден избран метод престане да бъде приложим за съответната ценна книга поради липса на публична информация или когато се получат съществени отклонения в оценката, изчислена по дадения метод, спрямо справедливата ѝ стойност, се избира друг метод, който дава по-точна оценка на справедливата стойност на ценната книга.

Акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Последващата оценка на тези акции или дялове се извършва по:

- Последваща оценка на акции, съответно на дялове по чл.176, ал.1, т.14 от Кодекса за социално осигуряване, акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, която инвестира само в ценни книжа и депозити по чл.176, ал.1, т.1- 9, 11, 12, 13 и 15 от КСО и чието седалище или седалището на управляващото я дружество се намира в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, съответно в държава, посочена в наредба на КФН, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това;
- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял;
- Извън случаите по предходната точка, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско

време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това.

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6, 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

- среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "Т"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.;
- ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 7 и 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда;

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;

- при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки или приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на Комисията за Финансов Надзор (КФН)

Последващата оценка се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват;
- ако не може да се определи цена по предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват;
- в случай че не може да бъдат приложени предходните две точки, последващата оценка се извършва по един от методите и моделите за оценка на акции посочени в правилата.

Държавни ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа. При невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на линейна интерполация.

4.8. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда, задължения по репо сделки и задължения, свързани с инвестиции.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението. Задълженията, възникнали от признаване на чужди активи по репо сделки, се оценяват по метода на справедливата стойност.

4.9. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.10. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.11. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в ДПФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ДПФ от Пенсионноосигурителното дружество (ПОАД), ДПФ начислява и изплаща на ПОАД следните такси:

- Такса в размер на 8 лв. се събира като встъпителна такса в ДПФ за откриване на нова партида на лица, решили да се осигурят за първи път в ДПФ;
- Встъпителната такса при осигуряване по договор с осигурител или друг осигурител е в размер както следва:
 - от 250 до 2 000 осигурени лица включително – 7 лв.;
 - над 2 000 осигурени лица – 1 лв.

Дружеството прави удържка от всяка постъпила във Фонда осигурителна вноска:

1. от осигурено лице или друг осигурител:
 - а) до 59.99 лева - 3.25 на сто;
 - б) от 60 лева до 199.99 лева - 2.5 на сто;
 - в) над 199.99 лева - 1 на сто.
2. от осигурител за всяка вноска в размер:
 - а) до размера на данъчното облекчение по Закона за корпоративното подоходно облагане – 4 на сто;
 - б) надвишаваща размера на данъчното облекчение по Закона за корпоративното подоходно облагане – 3 на сто;
3. от осигурител, независимо от размера на отделните вноски, за осигуряване на повече от 2 000 лица – 1 на сто.

Дружеството удържа 9% такса от реализирания доход от инвестиране на средства, които се прехвърлят по неговата партида.

Дружеството събира допълнителна такса в размер на 5 лева при всяко изтегляне на натрупани средства по индивидуалната партида.

При прехвърляне на средства от индивидуалната партида от един доброволен фонд към друг се събира такса в размер на 20 лв., която се превежда от осигурените лица, подали заявления за прехвърляне на средства от осигурителните си партиди, по сметка на Пенсионноосигурителното дружество.

4.12. Данъци

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

4.13. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.13.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.13.2. Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие „загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

4.14. Бизнес комбинации

Бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на придобиване, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото предприятие са

включени в отчета за нетни активи в наличност за доходи по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Фонда. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи и представлява превишението на цената на придобиване над справедливата стойност на дела на придобиващия в разграничимите нетни активи на придобиваното дружеството към датата на придобиване. Всяко превишение на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

Всички плащания за придобиването на бизнес трябва да се оценят по справедлива стойност към датата на придобиване и всички условни плащания да се признаят за задължения и последващо да се преоценяват в печалбата или загубата. Всички разходи, свързани с придобиването следва да се признават незабавно в печалбата или загубата.

5. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел.

Промени в балансовите стойности, отразени в Отчета за нетните активи в наличност за доходи, могат да бъдат представени както следва:

	‘000 лв
Балансова стойност към 1 Януари 2015 г.	4 581
Новопридобити активи	476
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	15
Балансова стойност към 31 Декември 2015 г.	5 072
Новопридобити активи	13
Продадени активи	(269)
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	1
Балансова стойност към 31 Декември 2016 г.	4 817

Имот	Адрес	Година на придобиване	Цена на придобиване (хиляд. лв.)	Балансова ст-ст на продадени имоти (хиляд. лв.)	Извършени подобрения (хиляд. лв.)	Нетна промяна в справедлива стойност (хиляд. лв.)					Справедлива стойност (хиляд. лв.)	
						До 2012	2013	2014	2015	2016	2016	2015
Сграден фонд гр.Русе 10.60 % ИД.Ч.	гр.Русе, Западна промишлена зона , ул.Трети март 48	5/11/2008	273	-	-	1	-	-	-	-	274	274
Сграден фонд гр.Русе 100 % ИД.Ч.	гр.Русе, Западна промишлена зона , ул.Трети март 48	5/11/2008	222	-	-	-	-	-	-	-	222	222
Сграден фонд гр.Русе 29.40% ИД.Ч.	гр.Русе, Западна промишлена зона , ул.Трети март 48	5/11/2008	1 753	-	-	-	-	-	-	-	1 753	1 753
Сграден фонд гр.Русе 100% ИД.Ч.	гр.Русе, Западна промишлена зона , ул.Трети март 48	5/11/2008	1 805	-	-	-	-	-	-	-	1 805	1 805
Дворно място гр.Пловдив	гр. Пловдив, бул. "Освобождение"№82	27/7/2006	237	(269)	-	32	-	-	-	-	-	269
МАГАЗИН №1 със з.п. от 84.51 кв.м.	гр. София, р-н "Лозенец", ул. "Кожух планина"№ 15	7/11/2012	139	-	10	4	-	2	-	-	155	155
МАГАЗИН №2 със з.п. от 37.47 кв.м.	гр. София, р-н "Лозенец", ул. "Кожух планина"№ 15	7/11/2012	64	-	2	2	-	1	-	-	69	69
ПАРКОМЯСТО № Г20 със з.п. от 18.25 кв.м.	гр. София, р-н "Лозенец", ул. "Кожух планина"№ 15	7/11/2012	16	-	-	-	-	1	-	-	17	17
ПАРКОМЯСТО Г4 със з.п от 18.50 кв.м.	гр. София, р-н "Лозенец", ул. "Кожух планина"№ 15	7/11/2012	16	-	-	-	-	1	-	-	17	17
АПАРТАМЕНТ №7 със з.п. от 143.09 кв.м.	Гр. София, ул. Алеко Константинов № 3-5	30/01/2015	294	-	47	-	-	-	12	-	353	353
ГАРАЖ №26 със з.п. от 16 кв.м.	Гр. София, ул. Алеко Константинов № 3-5	23/07/2015	34	-	-	-	-	-	(1)	-	33	33
Магазин №3 със з.п от 22.43 кв.м.	гр. Търговище, ул. Кюстенджа №14 Б	17/12/2015	25	-	-	-	-	-	1	-	26	26
Магазин №4 със з.п от 22.43 кв.м.	гр. Търговище, ул. Кюстенджа №14 Б	17/12/2015	25	-	-	-	-	-	1	-	26	26
Магазин №3 със з.п от 47 кв.м. Земя 10.94 кв.м	Гр. Пловдив ул. Орфей 24	22/12/2015	51	-	-	-	-	-	2	-	53	53
Гаражна клетка № Г 15 с плащ 18.72 кв.м.	гр. София, р-н "Лозенец", ул. ул. Цветна градина № 72	03/02/2016	13	-	-	-	-	-	-	1	14	-
			4 967	(269)	59	36	-	5	15	1	4 817	5 072

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван Модел на справедливата стойност - оценка на пазарната стойност на имотите към 31.12.2016 г., изготвена от независими оценители, притежаващи правоспособност за извършване на оценка на недвижими имоти съгласно Закона за независимите оценители.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2016 ‘000 лв	2015 ‘000 лв
Приходи от наеми	36	14
Преки оперативни разходи	(20)	(19)
Нетна промяна в справедливата стойност	1	15
Други приходи, свързани с инвестиционни имоти	2	2
Приходи от продажба на инвестиционни имоти	14	
	33	12

6. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Пояснение	2016 ‘000 лв	2015 ‘000 лв
Акции и права	6.1.	26 222	23 685
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	6.2.	4 431	4 577
Други дългови ценни книжа	6.3.	8 341	7 058
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	6.4.	26 192	24 159
Банкови депозити		-	558
		65 186	60 037

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Ценните книжа, държани за търгуване са:

	2016	2015
	‘000 лв	‘000 лв
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 605	4 319
Дялови ценни книжа	28 873	26 672
Дялови ценни книжа в чужбина	1 780	1 590
Корпоративни облигации	4 355	4 894
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	3 986	2 164
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	21 587	19 840
	65 186	59 479

Ценните книжа по справедлива стойност по видове валути са:

	2016	2015
	‘000 лв	‘000 лв
Ценни книжа по справедлива стойност в лева	28 746	26 558
Ценни книжа по справедлива стойност в евро	26 844	25 091
Ценни книжа по справедлива стойност в долари	9 596	7 830
	65 186	59 479

Представените по-долу стойности към 31 декември 2016 г. на ценните книжа, държани за търгуване, са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от дълговите ценни книжа са приложени техники за оценка, които са представени в пояснение 6.3.

6.1. Акции и права

6.1.1. Акции и права на емитенти от България

	2016 ‘000 лв
Велграф Асет Мениджмънт АД	2 932
Химснаб АД	2 384
ЧЕЗ Разпределение България АД	2 292
ИК Галата АД	2 266
Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	2 261
Неохим АД	1 918
Сила Холдинг АД	1 801
Регала Инвест АД	1 325
Каучук АД	1 236
КРЗ Одесос АД	1 219
Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	1 111
Св.Св.Константин и Елена Холдинг АД	979
Рой Пропърти Фънд АДСИЦ	747
Холдинг Варна А АД	708
Първа Инвестиционна Банка АД	371
Супер Боровец Пропъртис АДСИЦ	336
Холдинг Нов век АД	309
Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ	179
Аванс Терафонд АДСИЦ	162
Булленд Инвестмънтс АДСИЦ	122
Индустриален Холдинг България АД	72
Слънце Стара Загора БТ АД	24
Оловно цинков комплекс АД	4
	<hr/> <hr/> 24 758

Акции и права на емитенти от чужбина

Емитент	Държава	2016 ‘000 лв
GDF Suez	Франция	259
UNITED STATES STEEL	САЩ	208
KLEPIERRE	Франция	122
EXXON MOBIL CORP	САЩ	91
E.ON AG	Германия	77
RTL GROUP	Германия	68
RWE AG	Германия	68
ONTEX GROUP NV	Белгия	66
PROXIMUS	Белгия	64
PROSIEBENSAT.1 MEDIA SE	Германия	63
UNIBAIL-RODAMCO SE	Франция	62
BPOST SA	Белгия	62
EUROCOMMERCIAL PROPERTIE	Холандия	62
UCB SA	Белгия	60
VEOLIA ENVIRONNEMENT	Франция	57
WERELDHAVE NV	Холандия	41
HUGO BOSS AG	Германия	34
		1 464

6.2. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми

6.2.1. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в България

	2016 ‘000 лв
ДФ Тексим България	935
ДФ Селект Балнс АД	538
ДФ Реал Финанс Балансиран Фонд	534
ДФ Реал Финанс Високодоходен Фонд	527
ДФ Капман капитал АД	480
ДФ Капман Макс	361
ДФ Конкорд Фонд 1-Акции и облигации	292
ДФ Конкорд Фонд 2 Акции АД	217
ДФ Астра Енерджи	127
ДФ Стандарт Инвестмънт Високодоходен Фонд	70
ДФ Конкорд Фонд 3 Недвижими имоти	19
ДФ Стандарт Инвестмънт Балансиран Фонд	15
	4 115

За определянето на справедливите стойности към 31.12.2016 г. на всички Други дългови ценни книжа, с изключение на облигациите на „Хелт енд Уелнес“ АДСИЦ, „Енерго-Про Варна“ АД, „Техноимпортекспорт“ АД, „Недвижими имоти София“ АДСИЦ, „Холдинг Център“ АД, „Аркус“ АД, „Уеб Финанс Холдинг АД”, „Холдинг Варна А“ АД и „Велграф Асет Мениджмънт АД” е използвана техника за оценка – по текущи пазарни цени съгласно правилата на ПОАД, а за останалите (изброени по-горе) - метод на дисконтираните парични потоци.

6.4. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ

6.4.1. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата

Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2016 '000 лв
BG2040114212	3.000%	12.02.2021 г.	EUR	1 064 077	2 310
BG2040113214	3.500%	16.01.2020 г.	EUR	625 000	1 357
XS1382693452	1.875%	21.03.2023 г.	EUR	200 000	415
XS1208855889	2.625%	26.03.2027 г.	EUR	200 000	414
BG2040112216	4.500%	18.01.2019 г.	EUR	50 000	109
					4 605

6.4.2. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ

Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Държава	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2016 '000 лв
XS0371163600	6.500%	18.06.2018 г.	EUR	Румъния	1 400 000	3 099
XS0485991417	7.375%	11.02.2020 г.	USD	Литва	1 050 000	2 277
XS0305384124	5.000%	14.06.2017 г.	EUR	Хърватия	1 000 000	2 026
XS0954674312	6.250%	21.10.2020 г.	USD	Унгария	900 000	1 858
US731011AR30	6.375%	15.07.2019 г.	USD	Полша	850 000	1 798
XS0961637542	6.000%	08.05.2020 г.	EUR	Хърватия	650 000	1 466
XS0852474336	4.875%	07.11.2019 г.	EUR	Румъния	500 000	1 115
US298785FM34	4.000%	16.02.2021 г.	USD	Люксембург	500 000	1 009
XS0625388136	6.000%	11.01.2019 г.	EUR	Унгария	400 000	922
XS0864511588	5.500%	12.02.2018 г.	USD	Унгария	400 000	785
US676167BL26	2.375%	01.10.2021г.	USD	Австрия	400 000	749
XS1330975977	2.375%	08.12.2021 г.	EUR	Унгария	350 000	726
XS0645940288	5.875%	09.07.2018 г.	EUR	Хърватия	250 000	544
XS1420357318	2.875%	26.05.2028 г.	EUR	Румъния	250 000	513
XS1117298916	3.000%	11.03.2025 г.	EUR	Хърватия	250 000	506
XS1063399536	2.875%	30.04.2024 г.	EUR	Латвия	200 000	464
XS0972758741	4.625%	18.09.2020 г.	EUR	Румъния	200 000	458
XS1115429372	4.000%	30.01.2020 г.	USD	Унгария	200 000	387
SI0002103149	4.375%	18.01.2021 г.	EUR	Словения	150 000	357
US857524AB80	5.000%	23.03.2022 г.	USD	Полша	150 000	307
SI0002103453	2.250%	25.03.2022 г.	EUR	Словения	100 000	221
						21 587

7. Вземания свързани с инвестиции

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Вземания, свързани с инвестиции, бруто	4 287	2 695
Обезценка от предходни години	(302)	(120)
Загуба от обезценка	(589)	(238)
Отписани/изплатени суми	-	-
Възстановяване на загуба от обезценка	2	56
Вземания свързани с инвестиции	3 398	2 393

Към 31.12.2016 г. вземанията, свързани с инвестиции представляват:

	Бруто	Обезценка	2016 ‘000 ЛВ Нето
Репо сделка с Андезит ООД	803	-	803
Репо сделка с Блясък ЕООД	753	-	753
Лихва и главница по облигации на ТЦ ИМЕ ЕАД от емисия BG2100022099	1 331	(666)	665
Репо сделка с Адара АД	646	-	646
Репо сделка с Булфинанс инвестмънт АД	315	-	315
Лихва и главница по облигации на Хелт енд уелнес АД от емисия BG2100005094	208	(67)	141
Репо сделка с Сила Холдинг АД	75	-	75
Лихва и главница по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061	153	(153)	-
Лихва по облигации на ABENGOA SA от емисия XS0498817542	2	(2)	-
	4 286	(888)	3 398

8. Парични средства

Паричните средства включват следните компоненти:

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Парични средства по разплащателни сметки	2 697	2 354
	2 697	2 354

Паричните средства и еквиваленти, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Парични средства по разплащателни сметки	2 697	2 354
	2 697	2 354

9. Нетни активи в наличност за доходи

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Индивидуални партии	75 760	69 560
Нетни активи в наличност за доходи към края на периода	75 760	69 560

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2016 ‘000 ЛВ	2015 ‘000 ЛВ
Към началото на периода	69 560	65 009
Постъпили осигурителни вноски	6 932	6 351
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОАД	87	181
Общо увеличение от осигурителни вноски	7 019	6 532
Доход от инвестиране средствата на фонда	3 672	3 241
Изплатени пенсии	(128)	(113)
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(3 454)	(4 088)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица и пенсионери	(126)	(162)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(148)	(286)
Преведени данъци	(101)	(92)
Встъпителна такса	(12)	(6)
Такса за обслужване	(181)	(173)
9% инвестиционна такса	(330)	(292)
Такса за изтегляне	(11)	(10)
Общо намаляване, свързано с осигурителни вноски	(4 491)	(5 222)
Към края на периода	75 760	69 560

Прекратени осигурителни договори на осигурени лица, напуснали фонда през 2016 г. са в резултат от:

Причина	Брой
Изтеглени вноски	60
Прехвърляне към други ПОД	78
Придобито право на пенсия	1 164
Смърт на осигурено лице	107
	<u>1 409</u>

10. Задължения свързани с инвестиции

Задълженията, свързани с инвестиции към 31.12.2016 г. са в размер на 218 хил. лв. и представляват:

- Предоставени депозити в размер на 4 хил. лв. по договори за наем на инвестиционни имоти;
- Изплатена преди падежа лихва и главница по корпоративни облигации на Аркус АД в размер на 214 хил. лв., като падежът на лихвата и главницата е през м. януари 2016 г.

11. Печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно са свързани с финансови активи класифицирани като държани за търгуване.

	2016 ‘000 лв	2015 ‘000 лв
Печалба от промяна в справедливата стойност	69 248	47 231
Загуба от промяна в справедливата стойност	(67 347)	(46 599)
Печалба от продажба на финансови активи	134	43
Загуба от продажба на финансови активи	(16)	(23)
Платени комисионни на инвестиционни посредници	(13)	(13)
Приходи от лихви	1 712	1 640
Приходи от дивиденди	161	177
Положителни валутно-курсови разлики	4 703	6 624
Отрицателни валутно-курсови разлики	(4 355)	(5 669)
Разходи по обезценка на вземания	(589)	(238)
Други разходи, свързани с финансови инструменти	(1)	-
Приходи от възстановена обезценка на вземания	2	56
	<u>3 639</u>	<u>3 229</u>

12. Удръжки и такси за ПОАД

Видове такси	Размер на таксите съгласно Правилника на Фонда	2016	2015
		Стойност на таксата '000 лв	Стойност на таксата '000 лв
Такса за обслужване на дейността	До 4 % от вноските	181	173
Такса от дохода	9%	330	292
Такса за изтегляне	5 лв. за всяко теглене	11	10
Встъпителна такса	До 8 лв.	12	6
		534	481

13. Сделки със свързани лица

13.1. Сделки с ПОАД „ЦКБ – Сила”

Видове такси	Такси от осигурителн и вноски '000 лв	Инвестиционна такса върху актива '000 лв	Встъпителна такса и изтегляне '000 лв	Общо '000 лв
Към 31.12.2015 г.	18	56	2	76
Преведени към ПОАД	(186)	(305)	(22)	(513)
Начисления към ПОАД	181	330	23	534
Към 31.12.2016 г.	13	81	3	97

13.2. Разчети с ПОАД „ЦКБ – Сила”

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Задължения за:		
- такса за обслужване	13	18
- инвестиционна такса	81	56
- встъпителна такса и такса изтегляне	3	2
	97	76

14. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

15. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

16. Политика по управление на риска

16.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОАД в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират съгласно утвърдената от ПОАД и Фонда инвестиционна политика. Вследствие на използването на финансови инструменти Фонда е изложен на различни видове риск, които ПОАД управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОАД и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- Риск мениджър - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2016 г. са 85.66% от

активите на Фонда. Подобно развитие би довело до отчитане на загуби от последваща оценка и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Друг основен риск, на който е изложен Фондът, е лихвеният. Предвижданията на ръководството на ПОАД са, че в краткосрочен и средносрочен план няма да бъде извършено намаление на лихвените равнища.

Инвестициите във Фонда са изложени на минимален валутен риск поради факта че всички активи, притежавани от Фонда, са деноминирани основно в лева и евро, и 12.67% от активите са деноминирани в USD.

Според ПОАД това налага необходимост от диверсификация на портфейла на Фонда при спазване на изискванията на Глава Четиринадесета на Кодекса за социално осигуряване (КСО) с цел увеличаване на дела на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от емитенти от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор (а именно – държавите-членки на организацията за икономическо сътрудничество и развитие, които не са държави-членки на ЕС, и страни по Споразумението за Европейско икономическо пространство, както и Русия, Бразилия, Китай, Индия, Индонезия и ЮАР).

Към 31 декември 2016 г. делът на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от емитенти от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор възлиза на 41.96% от финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата. Подробна информация за финансовите активи издадени от емитенти от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор е посочена в пояснение 6.

Според вижданията на ПОАД, Фондът е редуцирал кредитния риск (риск от невъзможност на издателя на ценни книжа да изпълни своите парични задължения) до минималното, чрез извършвания кредитен анализ, диверсификацията на инвестициите, наблюденията на събитията и тенденциите в икономическите и политическите условия. Въпреки това няма сигурност, че тези действия ще предотвратят загуби, възникнали от кредитен риск.

От началото на дейността си Фондът не е сключвал хеджиращи сделки чрез деривативни финансови инструменти.

Пазарният риск, на който е изложен Фонда, вследствие на използването на финансови инструменти е риск по-конкретно свързан с риск от промени във валутния курс, лихвен риск и ценови риск.

16.1.1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в

съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство. За намаляване на пазарния риск ПОАД се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2016 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОАД се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

16.1.2. Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Валутният риск измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута, различна от лев и евро, като процент от нетните активи на фонда. Към 31 декември 2016 г. нетната експозиция в щатски долари е 12.72% от нетните активи на Фонда.

Към датата на приемане на финансовия отчет Република България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583.

За да намали валутния риск, Фондът следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от ПОАД, е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутни курсови разлики са незначителни.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева са както следва:

31.12.2016 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щ.долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	2 202	450	45	2 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	4 605	-	4 605
Корпоративни облигации	-	4 355	-	4 355
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	3 986	-	3 986
Акции и права	24 758	-	-	24 758
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	3 988	-	127	4 115
Акции и права в чужбина	-	1 165	299	1 464
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	316	-	316
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	-	12 417	9 170	21 587
Инвестиционни имоти	4 817	-	-	4 817
Вземания	2 592	806	-	3 398
Общо активи	38 357	28 100	9 641	76 098

31.12.2015 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щ.долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	1 267	52	1 035	2 354
Срочни депозити	-	558	-	558
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	4 319	-	4 319
Корпоративни облигации	-	4 894	-	4 894
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	2 164	-	2 164
Акции и права	22 333	-	-	22 333
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	4 225	-	114	4 339
Акции и права в чужбина	-	1 226	126	1 352
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	238	-	238
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	12 250	7 590	19 840
Инвестиционни имоти	5 072	-	-	5 072
Вземания	1 098	1 295	-	2 393
Общо активи	33 995	26 996	8 865	69 856

16.1.3. Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Фонда не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на ПОАД. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОАД използва метода на модифицираната дюрация да измери лихвения риск, свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и

доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОАД анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

При нарастване на лихвите с 1.0% стойността на портфейла от дългови ценни книжа се понижава с 1 072 619.78 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 3.15. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 3.11.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

31.12.2016 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	по тарифа	2 697	-	2 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	от 1.875% до 4.500%	4 605	-	4 605
Корпоративни облигации	от 3.500% до 9.000%	4 355	-	4 355
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 3.875% до 5.750%	3 986	-	3 986
Акции и права	-	-	24 758	24 758
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	4 115	4 115
Акции и права в чужбина	-	-	1 464	1 464
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	316	316
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	от 2.250% до 7.375%	21 587	-	21 587
Инвестиционни имоти	-	-	4 817	4 817
Вземания	7.000%	2 592	806	3 398
Общо активи		39 822	36 276	76 098

31.12.2015 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	по тарифа	2 354	-	2 354
Срочни депозити	1.200	558	-	558
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	от 2.625 до 4.500	4 319	-	4 319
Корпоративни облигации	от 5.400 до 9.000	4 894	-	4 894
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 3.875 до 5.837	2 164	-	2 164
Акции и права	-	-	22 333	22 333
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	4 339	4 339
Акции и права в чужбина	-	-	1 352	1 352
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	238	238
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 1.500 до 7.375	19 840	-	19 840
Инвестиционни имоти	-	-	5 072	5 072
Вземания	от 6.847 до 8.000	1 126	1 267	2 393
Общо активи		35 255	34 601	69 856

16.1.4. Ценови риск

Основния ценови риск, на който е изложен Фондът, е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Фонда.

ПОАД измерва ценовия риск на инвестициите чрез приложимия за съответния пазар количествен метод - историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение за период един месец. При невъзможност за прилагане на този метод се използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

16.1.5. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-емитенти на ценни книжа, в които са инвестирани средства на осигурените лица, е висок. Налице са, както ликвидни проблеми, които възпрепятстват нормалното погасяване на дължимите лихви и/или главници по издадените облигации, така и влошени финансови показатели, отнасящи се до рентабилността и финансовата задлъжнялост на емитентите. Общо дълговите ценни книжа представляват 45.38% от активите, като 45.07% от тях са обезпечени и 0.31% необезпечени

Към 31.12.2016 г. с висок кредитен риск са облигации с балансова стойност 665 хил.лв. на следните емитенти: Ален мак АД и ТЦ ИМЕ АД. Емитентът на облигационната емисия Ален мак АД е обявен в несъстоятелност и позицията е представена в отчета със стойност 0, а за емисия облигации ТЦ ИМЕ АД - срещу емитента има образувано дело по несъстоятелност, но не е влязло в сила:

- **Ален мак АД** – дружеството е обявено в несъстоятелност и вземанията на ДПФ “ЦКБ-СИЛА” са предявени. Процедурата е на етап осребряване на имуществото, като са извършени няколко разпределения на осребреното имущество. Имотите, служещи за обезпечение по емисия облигации ISIN BG2100024061, все още не са продадени. Предстои промяна в начина на продажба на имуществото, служещо за обезпечение на посочената емисия.
- **ТЦ-ИМЕ АД** – към момента има образувано дело за несъстоятелност на ТЦ-ИМЕ АД при СГС – т.д.№2000/2015 г., но дружеството не е обявено в несъстоятелност. Към момента облигационерите по емисията облигации, издадени от ТЦ-ИМЕ, са присъединени в производство по молбата за откриване на несъстоятелност на дружеството.

Финансовото състояние на длъжниците се анализира на база на текущите им финансови отчети, друга достъпна за кредиторите информация, както и посредством директни срещи с ръководствата на компаниите емитенти с цел изясняване на перспективите пред тях и възможностите за погасяване на задълженията. За разглеждания период кредитният риск за управлявания портфейл като цяло е нисък, предвид обстоятелството, че въпросните проблемни емисии заемат относително нисък дял в него (0.87%). Фондът се стреми да ограничава кредитния риск чрез осъществяване на сделки приоритетно с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг, а когато е необходимо изисква и адекватни обезпечения. В случай на необходимост се предприемат всички законови мерки с цел да се защитят в максимална степен интересите на осигурените лица.

През 2016 г. бяха извършени обезценки на определени активи. С оглед спазване на принципа на предпазливост и отразяване на вярното и точно състояние на активите и пасивите на ДПФ „ЦКБ- Сила“ беше направена оценка на възстановимата стойност на вземанията от емитенти на облигации, в резултат на която са отчетени разходи за обезценка на просрочени вземания в размер на 589 хил. лв. за 2016 г.:

Вид на вземането	Първоначална стойност ‘000 лв	Падеж на задължението	Балансова стойност на вземането	Обезценка в %	Нагрупана обезценка към 31.12.2016 г. ‘000 лв	Признат разход от обезценка през 2016 г. ‘000 лв	Възстановяване на загуба от обезценка	Платени вземания през 2016
Главница по облигации на Ален мак АД- първа емсия	148	02.02.2010	-	100%	(148)	(67)	-	-
Лихва по облигации на Ален мак АД- първа емсия	4	02.02.2010	-	100%	(4)	(2)	-	-
Лихва по облигации на Ален мак АД втора емсия	1	02.02.2010	-	100%	(1)	-	-	-
Дивиденди от акции на Супер Боровец Профърти Фонд АДСИЦ	17	01.09.2014	-	-	-	-	2	17
Главница и лихви по облигации на ТЦ ИМЕ от емсия BG2100022099	1 331	29.09.2014	665	50%	(666)	(466)	-	-
Лихва по облигации на Хелт енд уелнес АД от емсия BG2100005094	108	17.03.2015	56	51.85%	(52)	(37)	-	-
Лихва по облигации на Хелт енд уелнес АД от емсия BG2100005094	100	17.03.2016	85	15%	(15)	(15)	-	-
Дивиденди от акции на Супер Боровец Профърти Фонд АДСИЦ	2	09.07.2015	-	-	-	-	-	2
Данък при източника при облигации Abengo	2	04.04.2011	-	100%	(2)	(2)	-	-
Общо:	1 713		806		(888)	(589)	2	19

Обезпеченията по просрочените вземания са както следва:

Емитент	Общ размер на емисията (в хил. лв.)	Размер на вземането на фонда. (в хил. лева)	Кратко описание на обезпечението
Ален мак АД първа емисия	12 713	153	Недвижими имоти
ТЦ ИМЕ	29 337	1 331	Недвижими имоти

През разглеждания период бяха обезпечени лихвите и главницата по облигации с емитент ТЦ ИМЕ АД. Избраният процент за тяхната обезценка е 50% и причините за това могат да бъдат обобщени в следните няколко насоки: първо, налице е процедура по обявяване на емитента в несъстоятелност, както и липса на яснота относно реалното състояние на притежаваните активи от него; второ, емисията облигации е обезпечена и вероятността за удовлетворяване на поне половината от вземанията на кредиторите не е малка, базирайки оценката си спрямо наличната публична информация за ТЦ ИМЕ АД към края на годината. Всички тези фактори предпоставят избирането на този процент за обезценка на лихвите и главницата по притежаваните облигации.

Анализът на финансовото състояние на емитентите показва стабилизиране на постигнатите резултати след известен период на колебания, породен от общата икономическа нестабилност в страната. Ръководството на ПОАД „ЦКБ-Сила“ следи всеки нов финансов отчет на компаниите – емитенти и подлага на детайлен анализ тяхното текущо състояние. Изградената система за наблюдение на основните финансови показатели на фирмите, чиито ценни книжа се намират в портфейла на фонда, дава възможност да се вземат адекватни и навременни решения в случай на необходимост и възникване на риск за средствата на осигурените лица.

През 2016 г. няма пререструктурирани емисии ценни книжа.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг. Средствата по разплащателни сметки на фонда в размер на 2 697 хил.лв. са депозирани в СИБАНК АД.

Кредитният рейтинг на инвестиции на Фонда е представен в следващата таблица:

Цена книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
ДЦК	BG2040114212	BB+	S&P
ДЦК	BG2040113214	BB+	S&P
ДЦК	XS1382693452	BB+	S&P
ДЦК	XS1208855889	BB+	S&P
ДЦК	BG2040112216	BB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0371163600	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0485991417	A-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0305384124	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0954674312	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	US731011AR30	BBB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0961637542	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0852474336	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	US298785FM34	AAA	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0625388136	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0864511588	BBB-	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	US676167BL26	AA+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS1330975977	Baa3	Moody's

Цена книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0645940288	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS1420357318	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS1117298916	BB	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS1063399536	A-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS0972758741	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	XS1115429372	BBB-	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	SI0002103149	Baa3	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	US857524AB80	BBB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и.или ЕИБ	SI0002103453	Baa3	Moody's
Republic of Albania	XS1300502041	B	S&P
Montenegro	XS1205717702	B+	S&P
Montenegro	XS1069342407	B+	S&P
Montenegro	XS1069342407	B+	S&P

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи държани за търгуване	65 186	60 037
Вземания	3 398	2 393
Парични средства	2 697	2 354
	71 281	64 784

Ръководството на ПОАД счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31.12.2016 г.	До 3 м.	3 м.-6 м.	6 м.-1 г.	1 г.-5 г.	Над 5 г.	Без матуритет	Общо
	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ
Парични средства в каса и банка	2 697	-	-	-	-	-	2 697
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	3 776	829	-	4 605
Корпоративни облигации	-	-	234	2 400	1 721	-	4 355
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	-	3 986	-	-	3 986
Акции и права	-	-	-	-	-	24 758	24 758
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	4 115	4 115
Акции и права в чужбина	-	-	-	-	-	1 464	1 464
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	-	-	-	316	316
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	-	2 026	-	17 550	2 011	-	21 587
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	4 817	4 817
Вземания	3 398	-	-	-	-	-	3 398
Общо активи	6 095	2 026	234	27 712	4 561	35 470	76 098

31.12.2015 г.	До 3 м.	6 м.-1 г.	1 г.-5 г.	Над 5 г.	Без матуритет	Общо
	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
Парични средства в каса и банка	2 354	-	-	-	-	2 354
Срочни депозити	-	558	-	-	-	558
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	1 262	3 057	-	4 319
Корпоративни облигации	-	-	3 986	908	-	4 894
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	447	1 717	-	-	2 164
Акции и права	-	-	-	-	22 333	22 333
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	4 339	4 339
Акции и права в чужбина	-	-	-	-	1 352	1 352
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	-	-	238	238
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	-	16 792	3 048	-	19 840
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	5 072	5 072
Вземания	2 393	-	-	-	-	2 393
Общо активи	4 747	1 005	23 757	7 013	33 334	69 856

Дружеството извършва регулярно анализ на съответствието на активите и пасивите на Фонда и достатъчната наличност на ликвидни средства за посрещане на текущите плащания. На база на актюерски изчисления ръководството на Дружеството очаква предстоящите плащания в срок от една година да са в размер на 4,9 млн. лева, включително средствата на осигурените лица, които ще бъдат прехвърлени в други пенсионни фондове. Концентрацията на пенсионните плащания към осигурени лица се очаква да настъпи след около десет години на база на актюерското предположение, че 43.06% от осигурените лица ще придобият право на пенсия след около десет години

16.2. Анализ на ликвидния риск

ПОАД и Фондът следват задълженията за ликвидност произтичащи от раздел III на Наредба № 10.26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОАД следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

ПОАД наблюдава и измерва ликвидния риск на база историческите входящи и изходящи парични потоци и изготвяната ежедневно пет-дневна прогноза за паричните потоци, свързани с дейността. На база на този анализ, ПОАД определя минимален праг на ликвидни парични средства и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица от лицето отговорно за управлението на риска и лицето от специализираната служба за вътрешен контрол, определено да следи за спазване на изискванията на Наредба № 10.26.11.2003 г. на КФН. Отговорните лица са Изпълнителните директори, инвестиционния консултант и Съвета по инвестициите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички текущи пасиви на Фонда са нелихвоносни и са с остатъчен матуритет до 1 месец.

16.3. Анализ на концентрационния риск

Концентрационният риск представлява рискът от концентриране на инвестиции в даден сектор от икономиката, валута, географска локация или един емитент. ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД, придържайки се стриктно към съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, се стреми да инвестира средствата на осигурените лица в ДПФ „ЦКБ – Сила“ диверсифицирайки портфейла от активи по всеки един от споменатите по-горе компоненти. За целта се подбират ценни книжа както с фиксиран, така и с променлив доход. Книжата с фиксиран доход представляват облигации на държави или компании, отличаващи се със стабилност и предлагащи очаквана възвръщаемост, която има потенциал да изпревари темпа на инфлация през следващите години, като по този начин спомогне за постигане на положителна реална доходност от портфейла като цяло. Книжата с променлив доход са предимно на утвърдени или перспективни български компании, при които са налице възможности за постигане на растеж, изпреварващ този на БВП на страната.

По отношение на валутната диверсификация се акцентира върху активи деноминирани в лева и евро, тъй като задълженията на фонда са изразени в тези валути. Освен в тях, към 31.12.2016 год. присъстват и активи, деноминирани в щатски долари.

По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира на пазарите в България, както и на тези в страни от Централна и Източна Европа предвид очакванията за изпреварващ растеж през следващите години спрямо развитите пазари от Западна Европа и САЩ.

По отношение на концентрацията на активи, издадени от един емитент – ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД стриктно спазва заложените нормативни ограничения в

законодателството, регламентиращо дейността на ФДПО и не допуска надвишаване на разрешените лимити.

16.4. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Финансови активи		
Финансови активи, държани за търгуване (отчитат се по справедлива стойност в печалбата или загубата)	65 186	60 037
Кредити и вземания	3 398	2 393
Парични средства	2 697	2 354
Финансови пасиви		
Задължения	315	276

17. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОАД по отношение управлението на нетните активи са:

- Постигане на оптимална доходност, съизмерена с поемането на умерен риск за осигурените лица;
- Спазване на нормативните изисквания;
- Поддържане на висока ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от „Мениджър инвестиции“ (финансов анализатор) и инвестиционния консултант на ПОАД в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на специализирана служба “Вътрешен контрол”, Риск мениджър и активното взаимодействие с Дирекция “Финансово счетоводна” съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОАД.

18. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа), е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел измененията в МСФО 7, в сила от 1 януари 2009, което изисква Фондът да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките. Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основан и на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдаема пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3. За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2016:

	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 605	-	4 605
Корпоративни облигации	-	4 355	4 355
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	3 986	-	3 986
Акции и права	24 758	-	24 758
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	4 115	-	4 115
Акции и права в чужбина	1 464	-	1 464
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	316	-	316
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	21 587	-	21 587
Общо групи финансови активи държани за търгуване	60 831	4 355	65 186

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2015:

	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 319	-	4 319
Корпоративни облигации	-	4 894	4 894
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	2 164	-	2 164
Акции и права	22 333	-	22 333
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	4 339	-	4 339
Акции и права в чужбина	1 352	-	1 352
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	238	-	238
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	19 840	-	19 840
Общо групи финансови активи държани за търгуване	54 585	4 894	59 479

19. Събития след края на отчетния период

Между датата на Отчета за нетни активи в наличност за доходи и датата на одобрението от Управителния съвет за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригиращи събития.

Във връзка с подадена молба от ПОАД „ЦКБ-СИЛА“ АД на 28.02.2017г. ДПФ „ЦКБ-СИЛА“ се присъедини като кредитори по т.д. дело за №7058/2016 г., образувано по молба на КТБ АД за обявяване в несъстоятелност на Хелт енд Уелнес АДСИЦ. По делото е назначена съдебно финансово-икономическа експертиза за определяне структурата на пасивите и активите на Дружеството и дали през годините има неизплатени задължения, произтичащи от търговска сделка.

20. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 20 март 2017 г.